

פרטי כל מס. ג 13

מישיבת ועדת הכספים שהתקיימה ביום ב'
י"ח כסלו תש"א (27.11.50) בשעה 19.10.

נוכחים:

חברי הועדה:

- ד. צ. פנקס - היו"ר
- י. אפרתי
- א. בן-אלעזר
- א. מ. גניחובסקי
- ש. דיין
- א. הרצפלד
- א. חושי
- פ. נפתלי
- י. רוקח

מוזמנים:

- מ. זגני - החשב הכללי
- מר אלון - מזכיר הועדה.

ד. צ. פנקס:

פותח את הישיבה.
אני קראתי את הישיבה החופה, כדי לקבל את אישור הועדה על הניסוח המלוח את תקציב החינוך.

קורא את חוק התקציב לשנת 1950/51

(תיקון) תש"א - 1950. בתקציב המובא לפנינו ישנה הגדלה של 603,500 ל"י. בספר החוקים מס. 54 מיום י"ד באב תש"י בתוספת הראשונה הגדלנו את מס-ההכנסה מ-14,000,000 ל"י ל-14,600,000 ל"י - זו הגדלה עד הוק, לפני סוף השנה תבוא עוד תוספה. ובסעיף הכנסות שונות" - 500,000 ל"י הגדלנו ב-3,500 ל"י כך שהסכום החדש הוא 503,500 ל"י. מר זגני עשה בתבונה שהגדיל את הסכום הדרוש לנו בשני חלקים: הוא הגדיל את מס-ההכנסה ואת הכנסות שונות".

עתה נעבור להוצאות - בתוספת השניה

במקום הסכום הכתוב בסעיף 10 שהוא 4,075,000 ל"י יהיה כתוב 4,678,500 ל"י, ובסיכום של התוספת השניה העומד מול סעיף 25 כתוב 49,800,000 ל"י יהיה כתוב 50,403,500 ל"י זהו סיכום שאינו כולל את משרד התחבורה.

מקוטו של משרד החינוך בתקציב הוא -

בין משרד החוץ ובין משרד החקלאות. ישנן רק הסתייגויות חלקיות, לרוב החברים הייתה אפשרות לעבור על התקציב ולהגיש את הסתייגויותיהם. אני רוצה להניח את חוק התקציב על שולחן הכנסת. שר האוצר עוד צריך לעבור על ענין גני הילדים הנתמכים.

י. רוקח:

בענין זה ישנן הסתייגויות.

ד. צ. פנקס+ היו"ר:

תוקף החוק שלפנינו הוא מ-1.4.50,
וכל התשלומים שנעשו בעבר הם חוקיים.

במובן התקציבי הכל בסדר.

א. בן-אליעזר:

אני אינני רוצה לנגוע בתקציב, אני רק
רוצה ליצור הסתייגות לחוק עצמו, לא
משום שאני מתנגד לתקציב החינוך האורגני, אלא שאני מתנגד להגדלת
התקציב בכללו. יתכן שעל-ידי קיצוצים במחלקות אחרות של הממשלה, אפשר
יהיה לקבל את הסכומים הדרושים. אני מבקש לתת לי את הזכות להסתייג בשטח
זה. איני יכול למסור כרגע את ההסתייגויות, כי זה יהיה בלתי אחראי.

ד. צ. פנקס+ היו"ר:

אני אינני יכול לסרב לך חבר הכנסת
בן-אליעזר, אולם עליך לנסח את הצעתך
ולהראות על-יסוד איזה סעיפים אתה מציע קיטושים, כי התקציב הוא
חוקי מ-1.4.50.

י. רוקח:

האם אפשר להציע קיטושים בסעיפים אחרים
של משרדים אחרים?

ד. צ. פנקס+ היו"ר:

יכול האחד לומר שהוא רוצה להגדיל את
ההכנסה והאחר רוצה להגדיל את ההוצאה,
כן אפשר להגדיל את תקציב החינוך על-ידי הקטנה ^{בתקציבים אחרים}.

א. בן-אליעזר:

אני מזכיר שבקשתי את הזכות של הודעה
בכנסת לפני ההצבעה.

ד. צ. פנקס+ היו"ר:

רשום בסיכום שלפני, ותנתן לחבר הכנסת
בן-אליעזר זכות זו.

לחבר הכנסת רוקח ישנה הסתייגות בסעיף
ההכנסה הראשון של התוספת הראשונה.

י. רוקח:

אני רוצה שלא יכשילו את המסתייגים, כי
יתכן ובשעה שיודיעו על ההסתייגויות,
יהיו כאלה שיגידו שאין זה מתאים להכנסות ואני אעשה את עצמי לצחוק.
אני מבקש הסתייגות בהכנסות.

ד. צ. פנקס - היו"ר:

כלומר, חבר הכנסת רוקח מציע להגדיל
את סעיף 1ב. אני מבין שהצעה זו אינה
נתמכת על-ידי הרוב; ההצעה אומרת להגדיל את ההכנסה מ-14,000,000 ל-
14,900,000 ל"י, מר אלון יעשה את החישובים הדרושים אם זה יכול
להכניס לנו את הסכום הדרוש.

אשר לנוהג הדיונים - יש לנו פרוצדורה
קבועה בדיון על תקציב, בראשונה דנים על ההכנסה ואחר-כך על ההוצאה.
וזה אשר יש לו הסתייגויות באותו ענין, מודיע על הסתייגותו. זה
אשר יש לו הסתייגות לתקציב הכולל, מציע את הסתייגותו ומודיע כיצד הוא
יכול ליצור כסוי להצעותיו.

י. רוקח:

אבל יתכן וההסתייגות שלי תבוא לאחר
שיחליטו לקבל איזה שהוא סעיף ואז אין
לי מה להציע את הסתייגותי?

ד. צ. פנקס - היו"ר:

באופן פורמלי יכולה הכנסת להחליט על
תקציב שאין לו כסוי ובכל זאת אפשר
להציע את ההסתייגויות, כי זה יחייב דיון בשנה הבאה. אפשר לחייב את
הממשלה להוציא כסף על חשבון העתיד כמו שעשינו זאת במלחמה בגד סכנת
הארבה. הסכומים שמציע חבר הכנסת רוקח אינם כה גדולים ואני אציע את
הדבר.

י. רוקח:

אני גם יכול להסכים לדרך אחרת, האם
ברזרבה הכללית לא נגע? אפשר להקציב
מהרזרבה הכללית ללדת זכות קדימה לתקציב החינוך.

מ. זנגי - החשב הכללי:

הסכומים המוצאים למעברות, הם לעת
עתה מחשבון הקזרבה.

ד. צ. פנקס - היו"ר:
הרזרבה איננה ברשות הכנסת, כי הכנסת כבב החליטה שרק שר האוצר, או הממשלה יכולים להשתמש ברזרבה זו. אולם רשמתי לפני דבר זה.

י. רוקח:
אני חושב שיש לתת אפשרות לנמק את ההסתייגויות.

ד. צ. פנקס - היו"ר:
נהוג, כי גם בקרב הרשויות המקומיות דנים בראשונה על ההכנסות ואחר-כך על ההוצאות, ובאופן זיכיה ובסיעות זה תמיד להיפך.

י. רוקח:
אולם בתקציב הכללי רושמים בראשונה את ההוצאות ואחר-כך אומרים שיש לחפש את ההכנסות.

ד. צ. פנקס - היו"ר:
המסתייגים על כל החוק כולו, יכולים להביא את התמונה כולה - ענין זה צריך לגמור עם הנשיאות, ואני אסביר את דעת רוב הועדה. אני חושב שאחד הדברים הגדולים שהשגנו בוועדה, הוא שהקצבה לרשויות המקומיות חתן מ-1.1.50.

י. רוקח: אולם אינכם רואים את החשבונות הסופיים של משכורת המורים.

א. מ. גנניחובסקי:
אני חומך בהצעת חבר הכנסת רוקח, זהו תקציב נוסף ובכנסת אין כל אפשרות לשכנע. אני מבקש עשרה, כי אני הוספתי סכום מסוים למערכת החינוך ויש לסדר הוצאה זו מתקציב התרבות.

ד. צ. פנקס - היו"ר:
אפשר להציע לנשיאות, כי בסוף הדיון בדון בעמוד הראשון של חוק התקציב לשנת 1950/51 (תיקון) תש"א - 1950, כלומר אחרי שנדון בפרטים, נדמה לי, כי אין זה משנה דבר. אם הנשיאות תסכים לכך אפשר להביא את העמוד הראשון הזה להצבעה בסוף.

יש הבדל בין דיון בוועדה ובין דיון בכנסת ואיני יכול לפסוק הלכות בשביל הכנסת. אני אבדוק את הדבר איך דנו בתקציב המקורי, ונראה אם הבאנו את החוק בסוף.

פ. נפתלי:
החוק צריך לבוא בסוף.

ד. צ. פנקס - היו"ר:
אני שוכנעתי. בעמוד 3 של חוק התקציב לשנת 1950/51 (תיקון) תש"א - 1950 במעיף 20 "לשכת הנוער" (קיסנות ומועדונים) הושמטה המלה "צופים", על מלה זו יש הסתייגות ויש להכניסה.

הישיבה נבעלה בשעה 19.40.